

Tips fra lærerrapportene

Oppstartsfasen

Dette er konkrete tips hentet ut av lærerrapportene. De er kortfattede, så hvis man vil lese mer utfyllende om noen av tipsene, kan man gå inn i rapporten her:

[Tidligere vinnere av lærerprisen](#)

- Start tidlig med å diskutere mulige problemstillinger. Da får man tid til å teste ut om den fungerer, og flere elever finner noe de er genuint interessert i å finne ut. (Frydenlund, M. og Bjørnstad, S., 2019)
- Dersom du har gjennomført et slik prosjekt i andre klasser, inviter inn tidligere elever for å fortelle om sitt arbeid og erfaringer. (Frydenlund, M. og Bjørnstad, S., 2019)
- For elever som sliter med å ta valg, kan det være en idé å la dem ta utgangspunkt i tidligere brukte problemstillinger for det videre arbeidet. De kan videreutvikle den eller prøve en ny vinkling. (Frydenlund, M. og Bjørnstad, S., 2019)
- Det kan være lurt å invitere forskerkontakten inn i klassen tidlig i prosessen. Kanskje allerede før elevene har bestemt seg for problemstillinger. Da slipper man at de senere oppdager at prosjektet ikke er gjennomførbart. (Waage, T., 2017)
- For å trene elevene i metode før de går i gang med egen forskning, kan man gjennomføre et mini-feltarbeid på skolen, der de f.eks. kan øve på observasjon og deltagende observasjon i kantina. (Romøren, L., 2016)
- Prøv å få med norskfaget i et tverrfaglig samarbeid. (Romøren, L., 2016)
- Det er viktig å bruke tid på diskusjoner hvis man jobber i grupper, for at alle elevene skal føle eierskap til prosjektet. (Brekklund, K.G., 2020)
- Dersom det er mulig, kan man i samarbeid med biblioteket lage et eget Holberg-klasserom hvor de f.eks. har aktuell litteratur tilgjengelig og hvor undervisningen knyttet til prosjektet foregår. (Brekklund, K.G., 2020)
- Elevene bør levere en prosjektplan i starten av perioden, der de har med teori og tidligere forskning (Rasmussen, H.S., 2021)

Tips fra lærerrapportene

Gruppearbeid

Dette er konkrete tips hentet ut av lærerrapportene. De er kortfattede, så hvis man vil lese mer utfyllende om noen av tipsene, kan man gå inn i rapporten her:

[Tidligere vinnere av lærerprisen](#)

- Ved å begrense antallet elever i gruppa til tre, unngår man i større grad "gratispassasjerer" (Frydenlund, M. og Bjørnstad, S., 2019)
- I stedet for å la elevene velge grupper selv, kan man la dem komme med ønsker, men at lærer bestemmer gruppene til slutt. På denne måten vil man sikre at alle får jobbe med noen de har valgt selv og at ingen føler seg utenfor. (Frydenlund, M. og Bjørnstad, S., 2019) / Inndeling i grupper kan være et kompromiss mellom lærerstyring og elevenes valg ved at de får komme med ønsker, i refleksjonsnotat eller i individuelle samtaler med lærer, men at det til slutt er lærer som setter sammen gruppene. (Rasmussen, H.S., 2021)
- For elever som sliter med å ta valg, kan det være en idé å la dem ta utgangspunkt i tidligere brukte problemstillinger for det videre arbeidet. De kan videreutvikle den eller prøve en ny vinkling. (Frydenlund, M. og Bjørnstad, S., 2019)
- Bruk rollespill for å øve på intervjusituasjoner e.l. (Romøren, L., 2016)
- La elevene sitte sammen i mindre grupper (etisk komité) der de presenterer prosjektplanen sin og får tilbakemeldinger på etiske problemstillinger og metodevalg av medelevene før de gikk videre i arbeidet. (Rasmussen, H.S., 2021)

Tips fra lærerrapportene

Proessen underveis

Dette er konkrete tips hentet ut av lærerrapportene. De er kortfattede, så hvis man vil lese mer utfyllende om noen av tipsene, kan man gå inn i rapporten her:

[Tidligere vinnere av lærerprisen](#)

- Be forskerkontakten fortelle om hvordan de jobber metodisk. (Røsand, K.A., 2018)
- Ha en felles overordnet fremdriftsplan med konkrete mål for bestemte tidspunkt i løpet av perioden. (Waage, T., 2017) / Det er lurt å ha en tidsplan for fremdriften av prosjektet, for å sikre at elevene jobber jevnt. (Rasmussen, H.S., 2021)
- Når lærer presenterer fagstoff underveis (f.eks. metode, intervjuguide, teori, forskningsetikk), så bør det komme så nær opptil at elevene selv trenger det i sin prosess. (Waage, T., 2017)
- Sett opp faste tidspunkt da lærer er tilgjengelig for veiledning. (Waage, T., 2017)
- Ved å kreve at elevene skal dekke flere kompetansemål i de aktuelle fagene, så kan man forsvare å bruke mer tid på prosjektet. Da blir forskningsprosjektet en tilnærming til hele faget/alle fagene. (Romøren, L., 2016)
- La oppgaven være en integrert del av undervisningen hele året, ikke bare i en prosjektperiode. (Romøren, L., 2016)
- La elevene formulere spørsmål i forkant av forskerbesøkene, både for at de skal reflektere over egen prosess og for at de skal være forberedt til forskerkontakten kommer. (Hasler, F., 2014)
- La elevene levere refleksjonsnotat underveis, f.eks. ved oppstart midtveis og etter innlevering. Da vil de måtte stoppe opp og reflektere rundt egen prosess i prosjektet, og læring. Dette er også en god måte å få dem til å bruke fagspråket. (Rasmussen, H.S., 2021)
- La elevene få stor frihet til å jobbe selvstendig, men med tett, individuell, oppfølging fra lærere og forskerkontakt. (Væring-Skogrand, M., 2024)

Tips fra lærerrapportene

Kildearbeid

Dette er konkrete tips hentet ut av lærerrapportene. De er kortfattede, så hvis man vil lese mer utfyllende om noen av tipsene, kan man gå inn i rapporten her:

[Tidligere vinnere av lærerprisen](#)

- Forbered elevene på kildesøk, kildekritikk, kildeføring og drøfting ved å ha mindre drøftingsoppgaver. (Frydenlund, M. og Bjørnstad, S., 2019)
- Bruk forskerkontakten til å veilede elevene med relevante kildetips. (Frydenlund, M. og Bjørnstad, S., 2019)
- En god måte å trene på å møte kilder, er å presentere elevene for to perspektiv som brukes i religionsforskningen, innenfra-perspektivet og utenfra-perspektivet. Slik kan de få innsikt i at samme informasjon kan forstås ulikt av forskjellige mennesker med. (Brekklund, K.G., 2020)
- Bruk bibliotekarene i opplæringen av kildehåndtering og -søk. (Ingholm, A.B., 2023)
- Lær elevene å bruke verktøy som f.eks. Zotero for å håndtere kildene sine. (Ingholm, A.B., 2023)
- Gi elevene tilbakemeldinger på kildeføringen sin. (Ingholm, A.B., 2023)
- La elevene ta UiTs kurs i informasjonskompetanse, iKomp i VGS. (Ingholm, A.B., 2023) (iKomp i videregående skole | UiT OpenedX)